

۲۰ اگستوس سنه ۱۳۲۸ — ۲ ايلول افرنجی سنه ۱۹۱۲

— بازار ایرتسی —

برنجی سنه * نومرو ۳۳ — ۲۰ رمضان ۱۳۳۰

اداره مدیری : قلملی

محمد زهنی

اشترا بدلی :

برسنه لکی ۹۵ ، آلتی آیلنی ۵۴ غروشدیر .

پوسته اتحادینه داخل ممالك اجنبیه ایچون قرق فرائقدر .

اعلانات ایچون اداره مدیریه کوروشمک لازمدر .

ABONNEMENT

un an : 95 piastres و six mois 54 p.

Union postale : un an, 40, six moi, 25 Fr.

Rédaction : Constantinople, Djagal oglou

سر محرر : شهنذر زاده قلملی

اعمد هلمی

محل اداره سی :

جقال اوغلنده « حکمت » اداره خاطانه سیدر .

حقه مقرون ، اغراضدن سالم افکار و مقالاته صحیفه لر من آچیقدر .

نشری تارینخندن اون کون کچمش نسخه لر ایکی غروشدیر .

«HIKMET»

Journal turc, quotidien et politique

DIRECTEUR-PROPRIÉTAIRE :

A. HILMY CHEHBENDER

نسخه سی : ۱۰ پاره در

حقیقه خادم یومی غزته در

نسخه سی : ۱۰ پاره در

چنگانهك آياقلى دېنه بوشلېكوردى . عقور بر هوزله :

— سكا شو بېوك مېشهك يانه قدر ميدان وار . . هادى دېدى .
بو سوز او قدر قطى برسېله سويلنېدىكه تودده عل بوئدى واوچى زنجيرلى اېچنده قودوران حيوانه بر نظر خشت عطف ايتدكن مسكره اوزون باجلارېنك وار قوتيله قوشمه باشلادى .

— قايان زنجيرلنن قورتولور قوتيلماز بر اوق كې ايلرى آيتىلدى . كوپك كورونيور ، ساده بر توز قصرغىسى دونه دونه ايلريوردى . آوچى ايله كوپك آرمېندهكى مسافه اكسيلېكه اكسيلوردى .
آوچى آتش اېچنده قالش بر آدم كې چيفقلره عادات اولويوردى .

درهك ياشنده براق قوين ، كچى كورهن بر چويان چوچى قورقدى ، قاچق ايسندى . صوك اوزرېنه آتيلمش تخمه كوپوروده آياغى قاهرى صوبه دوشدى .

قايان او قدر چابوق يولنى دكيشدېردى كه جېزى آلامېرق صرت اوستى يره يوارلادى . بونكديسندن قاچاركن صوبه دوشن چوچق اونى چوجقارېنك قانلنه يتشمكدن منع ايدن بر حال ، بردېره اوكنه چكېلش برديواردى . برلاستېك طوب كې كندېسى صوبه فيرلادى وچوچى كوملكندن ياقالايق قانلنه چيقاردى . نفس نفس ، دومانى دېلېله چوجقك كوزلرېنه قدر آلتنه ياپيشان اوزون صاچلرې قالدېرمغه چالشيور . چهره سى يايور ، دېلرېله البه سى ، قوللرې چكېوردى . چوچق كندېنه كلدېكى زمان قايان اېچه يول آكش اولان آوچى ، مېم ، دومانى بر نظر فيرلادى مسكره آلون كوزلرېنه وظيفه سى باشندن آيېرلش اولى ندامتيله انسان كې ايكيله ايكيله كرى دودى .

خبرالدين رشدى

~~~~~

مجاربه

جنرال قانونك عودتى

روما ۳۱ اغستوس — (لويه) جنرال قانوناپولى يه مواصلت ايتشدر . مشاراليه طرابلسه عودت ايتجه جكدړ .

~~~~~

عقد مصالحه مسئله سى

(نويه فرايه پرېسه) غزنه سندن :

مصالحه نك بران اول عقد اولمى ارزوسى سلاينككن اشعار اولنديغنه كوره—تورگېده تدريحا حس اولمقده ، اوله مصالحه فكريزه كلياً مخالف اولانلر طرفندن بيله الزام ايديلكېده .

مجاربه ي ايدبادوام ايتدېرمك فكري ارتق برطرف ايدلش و ايتاليايه قارشى الكجوق اغبرار بسله مىس ايجاب ايدن اتحاد وترقى جيعتى مخافى ايتاليا ايله صالح عقد ايدلسنه كال اشتياقيله منتظر بوتلورلر .

اتحاد وترقى جيعتلك برايكى كوندن انعقاد ايده جك اولان قوتقرمېنده بومسله حقنده ده مذاكرات جريان ايده جكدړ .

~~~~~

اسويجړه ده مذاكرات صلحيه

(نويه فرايه پرېسه) دن :

مذاكرات صلحيه نك برتيجه حسنه يه منجر اوله جنى حقنده كى تاميناته رغماً صلاحتدار برجهندن استخبار ايلديكېزه كوره مذاكرات غير رسميه هنوز اوزون مدت دوام ايده جك در . ايتاليان منامندن دفعاتله تكرار اولندينى اوزره كاملاً خصوصى برماهى حائر اولان مذاكرات مذكوره ده هرايكى طرف ، مساعد برتيجه نك حصول پذير اولمى جهتى الزام ايلكېده .

~~~~~

بيرونده دشمن سفينه لرى

(نويه فرايه پرېسه) غزنه سى بيروت لمباندۀ آلئ ايتاليان زهرلى قرووازرسى ايله ايكى طور ييسدو كورلديكنه دائر استانبول مخابرنن وارد اولان تلغرافنامه يى درج ايتدكن مسكره مطالعات آتيه ده بولمقده در .

بيرونده ايتاليان سفينه لرى كورلديكى هنوز استخبار اولنامشدر . احتمال بر قاچ كون مقدم يافه سورلنده جولان ايدن وبر آلمان سفينه سنده تحقيقات اجرا ايدن سفينه لردن بحث اولونيور . معلوم اولدينى اوزره بيرونده ، كچن افرنجى شېباطك ۲۴ نجى كوتى ايتاليان سفينه لرى ايكى عثماني طور ييدوسى بايرمشلردړ .

مورورد

فلسطينده سيونيزم فيرلداقلى

و

توركار

حكمت جربده محترمه سنك باش مقاله لرې هر كون كال افتخار ايله او قومقده اولديمندن معتادم اوزره كچن جمعه ايرتسى كوتى اوتوز برنجى نسخه سنك باش مقاله سنى بيوك بر حبله او قومد ، ذاتاً فكرم مجاهد اعظم قلبه لى احمد حلمى بك افدينك فكريله متحد وسوينست پولتيقه سېه شتله معارض بولندينى ايچون حقايقه مستند اولان بومقاله سى نظر كاھ مائه عرض ايدىيورم :
اتحاد شركت انحصاريه سنك ايلك تشبثات عجيبه پرورانه سى سيونستلرله اتحاد ايتك واجدا . دمرك پاك كيكلرېله مالا مال اولان ارض مقدسك ابواب تجارت وزراعتى كشاد ايتك شمعدى يافه دن قدسه قدر بتون اراضيك قسم اعظمى سيونستلرك التده در — وائيا سيونيزم بولتيقه منحوسه سندن ظهور ايده جك هر درلو حرركات فاضلانه ي محترم ضايد (۱) اتحادك ستر ايتك اولدى .. واوله جبه وطنمرك بر بر جزء لايتكى اولان اومقدس ؛ فيضدار فلسطين اتحاد شركت انحصاريه سنك صانيدى اولان بش اون كنى خاطر لرى ايچون ، ذوق وصفالرى ايچون سفيل ومنتقم اللره دوشه جكدى . . .

فقط سيونستلرك فكر لرى ؛ سياستلرى ملت نخبه عثمانيه نك معلومى ولتجه يوللرى شاشيردېلر ؛ يامدقلى اقترار ؛ ايتدكارى ... قنالقار قالمادى .

ايشتمدى اولرك امللرى بر الهام ربانى ايله برقوه مليه متحده ايله محو و نابود اولمشدر .

ملت ، سيونستك كي مسلك منحوس اصحابك افكار استقلالجويانه لرېنه قارشى شدتله وكال متانتله دائماً مجاهده ايده جك در .

چونكه سيونيزم جيعتى صوك كونلر ده يك چوقايلرى يه وارمشدر ! قدس شريفده چيقان—النادى—غزنه سى ينه محلى عبرانجه —حيروت— غزنه سندن نقلاً قدس شريف متصرفى مهدى بك افدينك سيونستلره قارشى — سيونست جيعتى مرخصلرېنه قارشى — بيانات آتيه ده بولندينى يازييور :

« . . . ايشتيديكېكېزه كوره بعض آدملر واركه حكومت يهوديكرك ضديدر ديورلر . بن سزه تامين وتاكيد ايدهر كم بو شبايعات يالاندر ؛ چونكه بز تركلر بشقه لرندن دها زياده بيليورزكه بوملكت دينى برملكتدر ؛ زيرا بو اراضى اونلرجه — مقدس ونظرلرېنه عاليدر ؛ چونكه بو اراضى اجدادلرېنك پدر ـ لرېنك اراضيلر پدر ـ حكومته يهوديلره قنرب ايتك ايچون هر آن وزمان چالشيور ! . . . متصرف بك افندى امين اولسونكه ؛ تركلر ، تورك قوم عالىسى بويله افترايه تحمل ايده ميه ـ جكلردر . وهيچ بر وقت مهدى بك افدينك افكارېنه اشتراك ايتزلر ؛ چونكه نجيب تركلر — اعتقاد اتمه كوره — عوميتله سيونيزم بولتيقه سته شدتله معارضدرلر . وهيچ بروقت سيونستلرك افكار استقلالجويانه لرېنه قارشى اونلر ده نجيب عربلر كې بيون اكيمه جكدړلر . . .

باقكېز وطنداشلر ! . . .

سيونستلرى حمايه ايدن آدملرك بتون خفى فيرلداقلى ميدانه چيقيور ، ارتق ملت عثمانيه دن عالم مدنيتده ايشك ايچ يوزى آكلاسون ! شمعدى صورويورم ! — . . . اتحاد شركت انحصاريه سنك درت سته لك اجراءت سياسيه داخيله وخارجيه سى ؛ ملتى ؛ وطنى كرداب فلاكتك جهنى قپوسنه قدر كتورمش اولان دور سابقك اومظم اوتوز ايكى سته لرندن دها زياده مظم دكلى . . . — ارتق يونك كې متصرفلر موقبلرېنه قلقى جائزى ، دكلى ! . . . بونى مرجع عاډى اولان داخيله نظارت جلېه سى دوشونسون !

جاراه زاده

ع . فاني

حكمت

اسراى حرب

(تريونا) غزنه سى پارسدن استخبار ايدىيور : عثماني خارجيه ناظرى آلمان سفيرى ايله وقوع بولان ملاقاتلرېنه هر ايكى دول طرفندن توقيف اولنان اسراك مبادله سته راضى اولدينى بيان ايلشدر .

قونت برختولدك تكليفى طرافنده

دونكى نسخه مزده اوستر ؛ سفيرى ماركى پالاوئىچى ايله خارجيه ناظرى نورادونكيان افندى آرمېنده مذاكره جريان ايتش اولدينى يازمشدق . قارشى غزنه لرندن برى بوملاقات قونت برختولدك تكليف واقفك موضوع بحث ايدلش اولدينى بيان ايدىيور . سفير بومسئله حقنده خارجيه ناظرېمزه بعض ايضاحات وېرمشدر .

تلفون خطى

سلاينك ژاندارمه مديرتى طرفندن سلاينك — كسندېره آرمېنده اون كيلومتر ولى برتلفون خطى تاسيس اولتمشدر .

~~~~~

خارجى خبرلر

ماكدونيا حادثات اخيره سى

و

رومانيالرك محبتى

رومانيانك غاښته شېرى اهالى معتبره سندن بكرش سقارت سنيه سته كشيده اولنان بر تلغرافنامه ده ماكدونيامه اخيرا بلغلراختلاجليلرى طرفندن ايقاع ايديلن سؤ قصدرلر اوزرېنه ، كنديلرېنك ملت عثمانيه قارشى حساسيات مودتكرا ته ايله مشبوع اولدقلىرى تامين ايلشاردړ .

~~~~~

صلح اماره لرى

روما ۳۱ اغستوس—(عثمانيشدر لوندهك خصوصى تلغرافنامه سى) طرابلسه سوق اولنه جق اولان هېئت سفيره نك عزيمتى تاخر ايتمشدر . آواتى غزنه سى مذاكرات صلحيه نك بك زياده ايلرولمش اولدينى بوندن استدلال ايلكېده در .

~~~~~

ولى عهد يوسف عزالدين افندى حضرتلرى

و

قونت برختولد

آلمانجه پوست غزنه سنك بيانه كوره ولى عهدسلطنت يوسف عزالدين افندى حضرتلرى خارجيه ناظرى قونت برختولد ايله ملاقات ايده جكدړ .

~~~~~

آناتولى شمندوفرلرى ، فرانسه

و

روسيه نك فكري

لوندهر ۴۱ اغستوس—(عثمانيشدر لويديك خصوصى تلغرافنامه سى) قوتبوردهن رووى غزنه سنده موسيو بيلونك بيانه كوره ، فرانسه باش وكيلى موسيو پوآنقاره پترسبورغده بولندينى ائنده آناتولى تيور يولك فرانسه طرفندن درعه ده ايدبان قسمنك اون اوچ سنيه قدر ختام بوله جقنى ارزنجان و اضرورم آراـنده نهايتله جكې بيان ايلشدر . روسيه ، اسباب سوق الحيشدن طولانى بو انشاآت عاينده بولمقده در .

~~~~~

صربستان برنسك خسته لنى

نويه فرايه پرېسه دن :

صربستان برنسك خسته لنى حقنده فوق العاده درين بر سكوت اختيار اولمقده در . برنس سيكيړ علتله مبتلا اولديغندن پارس تدويخانهلرندن بريته نقل ايدېله جكدړ .

~~~~~

طياره جيك

برلين غزنه لرى ، زېلين فابريقه لرېنه امثالى نامسوق قابل سوق وادداره برطياره انشا اولمقده بولندينى يازييورلر . بويوكى طياره تام قرق سكرز ساعت هواده طور بيله جك . ۱۵۰۰ مترو صعود ايده بيله جكدړر . طياره اوچ بيك كيلولى برتقلت تحمل ايده بيلديكى كى ، نانيه ده بكړمى اوچ مترولق بر . مسافه قطع ايده بيله جكدړ .

شزاده باشنده آت جانباز خانه سنده هر كېجه آت جانبازى قومپانيه سى طرفندن والاfrage بيوك په لوان مصارع سى اوروپايك وشهر بمرك الك مشهور په لوانلرى اره سنده كولش اجرا ايدېلكېده در .

منبع العرفان مكتبى

مكاتب خصوصيه مركك منتظم لرنندړ رمضان شريفده مكتبك بېجه سنده خاخره غصوص سينه ماطوغراف مناظرى ارانه ايدېليور . حاصلاتى مكتبك تكملاتنه صرف ايدېله جكې كې آدابهدنى تامله رعايت اولنديغندن امثالى سيرلره ترجيح ايدلسى طبيعيدر .

قاضى كوينده قوش دېلنده ناشدوسامى بكړ قومپانيه سى طرفندن رمضان شريفك اون طقوزنجى بازار كوتى اخشامى خاتم اقديلره اولقى اوزره قوميق شهر ناشد بك منفعتنه «حرم اغاسى اولنيور» عسكرى موزيقه سى ، جانباز ، سينه ماطوغراف .

خاخره غصوص

بك خوش وقت كچيريله جك عمل

وفاده كوچوك قوغه جيلرده رهبر تحصيل مكى باغچه سنده رمضان نهايتنه قدر هر كېجه شهرمرك الك نامدار خواننده و سازنده لرندن مركب مكمل اېچه سازطابقى طرفندن مساعره فوق العاده وقوميق شهر حسن افندى قومپانيه سى طرفندن لك منتخب قومدى ، قانطو ، دوشو وسائره ويانه فررك الكترىقى سينه ماسى طرفندن شايدن غامشا قوردهلر ارانه ايدېله جكدړ . تفصيلات ال اعلانلر تده در .

محترم اهالېزه مزده

پانه برادرلرك نكلره ويداغراف اسحقيا سينه ماطوـ غراف قورده لارلندن آلوب وياصاغق ويا كيرا ايله آتقى آرزو ايدنلر بك اوغلنده سوريه جاروشونده ۱۲۵ نومروى مغازه به تشريف بيورلرى اعلان اولنور . شرائط غايت الوريشلدر .

اعلان

آمينت ضد دق

حكومت سنيه نك تحت ضمان وكفالتنده

اولوب زراعت باقنه سنك قره ديلسى

حائز در .

تاريخ تاسيسى

۱۲۸۴

استانبولده جفال اوغلنده دائره مخصوصه ده شرائط آتیه دائره سنده آقچه قبول واقراض ايدر .

اقچه قبول شرائطى :

برسنه ودها زياده وعده ايله برافلان بارملر ايچون سنوى يوزده (بش) وعده سز حساب جارى صورتيله ينى ايستلديكى زمان آتية شرطيله برافيلان بارملر ايچون سنوى يوزده وچ فائض ويرر وعده سز قبول ايديلان اقچه برچارك لبرادن ايكي يوز لبرايه قدر .

توديعات ييرتسى كونندن اعتباراً فائض حساب ايدر .

الى ليرادن فضله وعده لى توديعات اصحابى آرزو ايدرلر سه رأس الماللرېنك فائضى ماه بماه تقسيطاً اخذ ايده بيليرلر .

آقچه اقراض شرائطى : مجوهرات كوش اوانى وتحويلات مقابلنده ويوزده ، سكرز فائضله اقچه اقراض ايدر .

فضلى پاشاده :

منبع الحرفان مكتبى

طلبه قيد وقبول اولنور .

نومرو — ۳۳

اللهى نظر محكمه سى در

حضور فنده مسالك كفر — فلسفه

ما فوق الطبيعيه مباحثى

تاريخ اسلامك برنجى ذيلى اولان يواترك بش فورمالق برنجى وايكنجى جزؤلرى نفيس بر صورتله طبع ونشر ايدلش اولوب حكمت اداره خانه سنده وهر كتابچيده اوچ غروشه صايتلمقده در . مشر ه ايچون هر جزؤ اوچ غروشدر . برنجى جزؤك اختوا ايتديكى مباحث بروجه آتيدر :
قارئين ايله حسبحال — كفر نه در وممكنيدر ؟ — مسالك كفر — مشهور كافرلر — شايدن عبرت برترجه حال : اوغوست قونت ويوزيتيورم — حقيقت انساندن بيچون باشلايورز ؟ — تنقيد عقل محض وقانتك مسلكى — تنقيدى تنقيد .

ايكنجى جزؤ :

انسانده كى وحدت وعينت — روح — فلسفه تنقيد و روح — ايسپينوزا وحدت وجود مسلكى — مسلك تجربه وداويد هوم — اسقوجيا مدرسه سى — انكليز مدرسه سى مادبون روح — روحانيون : ده قارت وله پيئيچ . اوچونجى جزؤ :

عن قريب انتشار ايدده جك اولان اونجى جزؤك محتوياتى :

امام غزالى [مابعد] — محى الدين عربى — الكندى — قارابى — ابن سينا — ابن رشد — متكلمين — روح حقده محاكمه عموميه .

تاريخ اسلام

ايكى جلدن عبارت اولوب بكړمى غروش فياتله دارالشققه كتبخانه سنده صايتلير .

د قوتلر اغورليان

۶۰۶ علاچنك لك صوك اصول ايله تداويسى اسكى ويكى فرنكى ، بل صغوقنى ، مئنه ، بو برك وعدم اقتدار (پروستاد كسته نه جك) وياچله رحم خسته لقرلنى از برمدت ظرفنده نداوى ايتكله معروف ومعرب اولان طبيب موسى ايله اوغورليان افندى هر كون صباخن آفشاده قدر سركه جيده ترامواى جاده سنده نبوس فطوغرافخانه سنك برنجى قاتنده كى معاينه خانه سنده خسته قبول ايتديكى كى لزومنده الكترىنى ويستوسقوى وماساز اصوللرى ده كال مهارتله تطبيق واجرا ايلكېده در .

دېش طبيى

محمد خداوردى

ديشلى تريات حاضره فنييه تطبيقاً تداوى وصرك سيسم هروى اعمال اولنور .

غزى مى و تفسيره دى صفارلى

مشرتن كرامك كثرته مېنى كندلېلخ انتظارده برافائق ايچون بيوك بر فداكارلى اختياريله زمان حاضر ك دېشچيلكده كى دقائقه سته آشنابرنجى درجه ده مقاييسه ن

صورت مخصوصه ده جلب اولتمشدر .

مابنه بازاردن ماغدا هر كون جفال اوغلنده عسكرى قاعد صندوقى قارشوشونده يكى دائره خصوصه سنده

حكت مطبعه سى مدير مسئول احمد علمى